

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته:

رشته بهداشت گرایش اکولوژی انسانی

عنوان:

پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار (مطالعه

موردی شهرستان بن)

توسط:

فرزانه اسکندری

استاد راهنما:

دکتر محمد ملکوتیان

استاد مشاور:

دکتر محسن پور خسروانی

شماره پایان نامه: (۱۰/۸/۱/۵) سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹

صور تجلسه دفاع پایان نامه

بسمه تعالی

صور تجلسه دفاع از پایان نامه

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

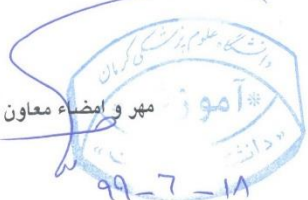
تحصیلات تکمیلی دانشگاه

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی خواهشمند است نظر خود را در مورد پایان نامه خانم فرزانه اسکندری دانشجوی کارشناسی ارشد رشته اکولوژی انسانی تحت عنوان " پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم بر تاکید بر توسعه پایدار (مطالعه موردی شهرستان بن)" به راهنمایی آقای دکتر محمد ملکوتیان اعلام نمائید. در ساعت ۹ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۶/۱۲ با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد(ان) راهنما	آقای دکتر محمد ملکوتیان	
ب: استاد(ان) مشاور	آقای دکتر محسن پورخسروانی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	آقای دکتر مجید هاشمی	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	آقای دکتر عابدین ایرانپور	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	خانم دکتر مریم فرجی	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه بسیار خوب و نمره ۱۸/۸ مورد تأیید قرار گرفت.

مهر و امضاء معاون آموزشی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ج	فهرست مطالب
و	فهرست جداول
و	فهرست اشکال
و	فهرست پیوست ها
و	چکیده :
	فصل اول: مقدمه و اهداف
Error! Bookmark not defined.	۱-۱ مقدمه
Error! Bookmark not defined.	۱-۲ بیان مسئله
Error! Bookmark not defined.	۱-۳ ضرورت انجام پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۴ اهداف کلی
Error! Bookmark not defined.	۱-۵ اهداف جزئی
Error! Bookmark not defined.	۱-۶ اهداف کاربردی
Error! Bookmark not defined.	۱-۷ - سوالات پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۸ تعاریف واژه ها
	فصل دوم: بررسی متون
Error! Bookmark not defined.	۲-۱ تعاریف گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۲ گردشگر
Error! Bookmark not defined.	۲-۳ تاریخچه گردشگری و تعاریف
Error! Bookmark not defined.	۲-۴ عناصر صنعت گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۵ اهمیت و ضرورت توریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۶ توسعه پایدار و گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۶-۱ تعاریف توسعه پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۶-۲ نظریه توسعه پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۶-۳ ایده‌آلهای توسعه پایدار

Error! Bookmark not defined.	۲-۶-۴ مفهوم گردشگری پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۶-۵ اصول گردشگری پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۷ برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۷-۱ برنامه
Error! Bookmark not defined.	۲-۷-۲ برنامه ریزی گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۷-۳ برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری
Error! Bookmark not defined.	۲-۸ اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۱ اهمیت اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۲ ارکان چهارگانه اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۳ ویژگیهای اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۴ سطوح اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۵ اجزا محصول اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۶ اکوتوریسم و آموزش
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۷ آب و هوا و اکوتوریسم
Error! Bookmark not defined.	۲-۸-۸ انواع اکوتوریست
Error! Bookmark not defined.	۲-۹ اکوتوریسم پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۹-۱ مدل اکوتوریسم پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۹-۲ اصول زیربنایی در اکوتوریسم پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۹-۳ فاکتورهای کلیدی لازم برای اکوتوریسم پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۹-۴ راهکارهای عملی اکوتوریسم پایدار
Error! Bookmark not defined.	۲-۱۰ مشکلات اکوتوریسم در کشورهای جهان سوم و آرایه برخی راهکارها
Error! Bookmark not defined.	۲-۱۱ بررسی صنعت توریسم در ایران
Error! Bookmark not defined.	۲-۱۲ جایگاه اکوتوریسم در ایران
Error! Bookmark not defined.	۲-۱۳ پیشینه پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۲-۱۳-۱-۲-۱۳ پیشینه تحقیق در ایران
Error! Bookmark not defined.	۲-۲-۱۳-۲-۲-۱۳ پیشینه تحقیق در خارج

فصل سوم: مواد و روش ها

- ۳-۱ متغیرها ..... Error! Bookmark not defined.
- ۳-۲ روش تحقیق (نوع مطالعه) ..... Error! Bookmark not defined.
- ۳-۳ روش گردآوری داده ها ..... Error! Bookmark not defined.
- ۳-۴ روش اجرا ..... Error! Bookmark not defined.
- ۳-۵ فرآیند تحلیل سلسه مراتبی (AHP) ..... Error! Bookmark not defined.
- ۳-۶ جدول زمان بندی مراحل اجرایی طرح ..... Error! Bookmark not defined.

فصل چهارم: یافته ها

- ۴-۱ شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۲ اقلیم استان و شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۳ ارتفاعات شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۴ معرفی جاذبههای گردشگری شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵ پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار .... Error! Bookmark not defined.

- ۴-۵-۱ بررسی شاخص زیست محیطی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۱-۱ محیط فیزیکی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۱-۲ محیط بیولوژیکی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۱-۳ محیط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۲ بررسی شاخص زیر ساخت ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۲-۱ دسترسی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۲-۲ مراکز اقامتی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۲-۳ مراکز تجاری ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۵-۲-۴ مراکز خدماتی ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۶ یکپارچهسازی دادهها به تفکیک ..... Error! Bookmark not defined.
- ۴-۷ استانداردسازی لایه ها ..... Error! Bookmark not defined.

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined.	۵-۱ بحث
Error! Bookmark not defined.	۵-۲ نتیجه گیری
Error! Bookmark not defined.	۵-۳ مشکلات و محدودیت ها
Error! Bookmark not defined.	۵-۴ پیشنهادات
Error! Bookmark not defined.	منابع
Error! Bookmark not defined.	پیوست ها

فهرست جداول

عنوان

صفحه

جدول ۱-۲: عناصر صنعت گردشگری (۱۵) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۱-۳: متغیرها و شاخص های تحقیق ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۲-۳: پرسشنامه تحقیق ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۳-۳: مقایسات زوجی ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۱-۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب سن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۲-۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب تحصیلات ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۴: ایستگاه های اقلیمی مورد مطالعه برای تهیه نقشه همبارش ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۵-۴: وضعیت بهره برداری منابع آبی زیرزمینی روستایی شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۶-۴: وضعیت میزان آبدهی منابع آبی زیرزمینی روستایی شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۷-۴: شاخص کلر آزاد باقی مانده آب روستایی شهرستان بن (شبکه توزیع) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۸-۴: نتایج آزمون باکتریولوژی - کلیفرم آب روستایی شهرستان بن (شبکه توزیع) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۹-۴: کدورت سنجی (NTU) آب روستایی شهرستان بن (شبکه توزیع) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۱۰-۴: نتایج آزمون باکتریولوژی - کلیفرم آب روستایی شهرستان بن (منابع زیرزمینی) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۱۱-۴: کدورت سنجی (NTU) آب روستایی شهرستان بن (منابع زیرزمینی) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۱۲: اطلاعات آماری شاخص های کیفی آب زیرزمینی و مقایسه با مقادیر آستانه استاندارد **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۴-۱۳: وضعیت مدیریت منابع آب در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۱۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت مدیریت منابع آب در شهرستان بن **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۴-۱۵: وضعیت فرسایش خاک شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۱۶: ویژگی گسل های شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۱۷: پوشش گیاهی شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۱۸: وضعیت پوشش گیاهی شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۱۹: وضعیت تنوع فرصت‌های شغلی در شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۰: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت تنوع فرصت‌های شغلی در شهرستان بن Error!

Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۱: وضعیت قابلیت جذب سرمایه‌گذار در شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۲: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت قابلیت جذب سرمایه‌گذار در شهرستان بن

Error! Bookmark not defined. ....

جدول ۴-۲۳: وضعیت برگزاری جشنواره‌های بومی و محلی در شهرستان بن Error! Bookmark not

defined.

جدول ۴-۲۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت برگزاری جشنواره‌های بومی و محلی در شهرستان

بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۵: وضعیت جایگاه‌های جمع‌آوری زباله را در شهرستان بن .. Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۶: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت جایگاه‌های جمع‌آوری زباله در شهرستان بن

Error! Bookmark not defined. ....

جدول ۴-۲۷: وضعیت روش‌های دفع زباله در شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۸: وضعیت میزان بهداشتی بودن روش‌های دفع زباله در شهرستان بن Error! Bookmark not

defined.

جدول ۴-۲۹: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت میزان بهداشتی بودن روش‌های دفع زباله در

..... Error! Bookmark not defined.

شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۳۰: وضعیت وجود مراکز راهنمای گردشگران در شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۳۱: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت وجود مراکز راهنمای گردشگران در شهرستان بن

..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۳۲-۴: وضعیت تعداد افراد محلی که از جاذبه‌های گردشگری شهرستان بن اطلاع دارند.... **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۳۳-۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت تعداد افراد محلی که از جاذبه‌های گردشگری

شهرستان بن اطلاع دارند در شهرستان بن..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۳۴-۴: وضعیت درصد افراد محلی که در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری گردشگری شهرستان بن دخیل

هستند..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۳۵-۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت وجود مراکز راهنمای گردشگران در شهرستان بن

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۳۶-۴: جمعیت شهرها و روستاهای شهرستان بن..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۳۷-۴: جمعیت ۶ ساله و بیشتر، تعداد باسوادان و نرخ باسوادی (هزار نفر - درصد) **Error! Bookmark**

not defined.

جدول ۳۸-۴: جمعیت ۶ ساله و بیشتر، تعداد باسوادان و نرخ باسوادی در نقاط شهری (هزار نفر - درصد)

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۳۹-۴: جمعیت ۶ ساله و بیشتر، تعداد باسوادان و نرخ باسوادی در نقاط روستایی (هزار نفر - درصد)

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴۰-۴: وضعیت دسترسی به مراکز اقامتی مانند هتل، مهمانسرا، ویلاهای توریستی و منازل استیجاری

را در شهرستان بن..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴۱-۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت دسترسی به مراکز اقامتی مانند هتل، مهمانسرا،

ویلاهای توریستی و منازل استیجاری در شهرستان بن..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴۲-۴: وضعیت دسترسی به مراکز تجاری مانند فروشگاه، مرکز خرید و سوپرمارکت در شهرستان بن

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴۳-۴: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت دسترسی به مراکز اقامتی مانند دسترسی به مراکز

تجاری مانند فروشگاه، مرکز خرید و سوپرمارکت در شهرستان بن..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۴۴: وضعیت دسترسی به مراکز خدماتی در شهرستان بن ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۴۵: آزمون میانگین (One-Sample Test) وضعیت دسترسی به مراکز خدماتی در شهرستان بن

Error! Bookmark not defined. ....

جدول ۴-۴۶: مقیاس مقایسات زوجی در AHP ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۴۷: وزندهی به معیارهای پتانسیلسنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۴۸: وزن دهی به زیر معیارهای محیط فیزیکی ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۴۹: وزن دهی به زیر معیارهای محیط بیولوژیکی ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۵۰: وزن دهی به زیر معیارهای محیط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۵۱: وزن دهی به زیر معیارهای زیرساخت ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۵۲: وزن ویژه معیارهای پتانسیلسنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۵۳: شاخص سازگاری تصادفی (RI) ..... Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۵۴: وضعیت پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار شهرستان بن

Error! Bookmark not defined. ....

فهرست اشکال

عنوان

صفحه

شکل ۱-۲: اجزا محصول اکوتوریسم	Error! Bookmark not defined.
شکل ۲-۲: الگوی اکوتوریسم پایدار (۴۳)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۳: مراتب فرآیند تحلیل سلسله مراتبی	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۴: موقعیت شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۲-۴: خطوط همدمای استان چهار محال و بختیاری	Error! Bookmark not defined.
شکل ۳-۴: طبقات ارتفاعی شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۴-۴: گرداب شهر بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۵-۴: موقعیت گرداب شهر بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۶-۴: پل حاج عبدالله شهر بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۷-۴: زیارتگاه امامزاده سید محمد بارده	Error! Bookmark not defined.
شکل ۸-۴: امامزاده سید بهاء الدین محمد (ع) روستای شیخ شبان	Error! Bookmark not defined.
شکل ۹-۴: زیارتگاه بابا محمود شهر بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۰-۴: زیارتگاه امامزاده سید میراحمد معروف به بابا پیر احمد	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۱-۴: رودخانه زاینده رود در محدوده شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۲-۴: پیست اسکی شیخ شبان	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۳-۴: منطقه نمونه گردشگری شیدا شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۴-۴: موقعیت رودخانه های شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۵-۴: نمودار همبستگی بین بارش و ارتفاع	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۶-۴: نقشه هم بارش شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۷-۴: میزان هدایت الکتریکی در هر یک از چاههای مورد مطالعه شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۸-۴: توزیع مکانی هدایت الکتریکی در منطقه مطالعاتی	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۹-۴: میزان منیزیم در هر یک از چاههای مورد مطالعه شهرستان بن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۲۰-۴: توزیع مکانی منیزیم در منطقه مطالعاتی	Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۲-۴: توزیع مکانی کلسیم در منطقه مطالعاتی. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۳-۴: میزان مواد محلول در هر یک از چاههای مورد مطالعه شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۴-۴: توزیع مکانی مواد محلول در منطقه مطالعاتی. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۶-۴: توزیع مکانی کلر در منطقه مطالعاتی. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۷-۴: وضعیت فرسایش خاک شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۸-۴: موقعیت گسل های شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۲۹-۴: موقعیت گسل های داخل و اطراف شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۰-۴: نوع پوشش گیاهی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۱-۴: وضعیت پوشش گیاهی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۲-۴: نمایی از منطقه حفاظت شده شیدا. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۳-۴: منطقه حفاظت شده شیدا. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۴-۴: آثار تاریخی و فرهنگی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۵-۴: مراکز بهداشتی-درمانی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۶-۴: وضعیت جمعیت شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۷-۴: راه های ارتباطی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۸-۴: موقعیت مراکز اقامتی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۳۹-۴: موقعیت مراکز تجاری شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۰-۴: موقعیت مراکز خدماتی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۱-۴: دسترسی به منابع آب سطحی در شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۲-۴: نقشه همبارش شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۳-۴: پهنه بندی پارامتر هدایت الکتریکی در منابع آب زیرزمینی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۴-۴: پهنه بندی پارامتر منیزیم در منابع آب زیرزمینی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴۵-۴: پهنه بندی پارامتر کلسیم در منابع آب زیرزمینی شهرستان بن. Error! Bookmark not defined.

شکل ۴-۴۶: پهنه بندی پارامتر مواد جامد محلول در منابع آب زیرزمینی شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۴۷: پهنه بندی پارامتر کلر در منابع آب زیرزمینی شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۴۸: وضعیت فرسایش در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۴۹: وضعیت فاصله از گسل در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۰: وضعیت پوشش گیاهی در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۱: وضعیت مناطق حفاظت شده در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۲: وضعیت فاصله از مراکز تاریخی- فرهنگی در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۳: وضعیت فاصله از مراکز بهداشتی- درمانی در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۴: وضعیت تراکم جمعیت در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۶: وضعیت فاصله از مراکز اقامتی در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۷: وضعیت فاصله از مراکز تجاری در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۸: وضعیت فاصله از مراکز خدماتی در شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۵۹: پتانسیل سنجی مناطق بهینه محیط فیزیکی توسعه اکوتوریسم شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۶۰: پتانسیل سنجی مناطق بهینه محیط بیولوژیکی توسعه اکوتوریسم شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۶۱: پتانسیل سنجی مناطق بهینه محیط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی توسعه اکوتوریسم شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۶۲: پتانسیل سنجی زیرساخت مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

شکل ۴-۶۳: پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار شهرستان بن **Error! Bookmark not defined.**

فهرست پیوست ها

صفحه	عنوان
Error! Bookmark not defined.	پیوست شماره یک: پرسشنامه پتانسیل سنجی مناطق
Error! Bookmark not defined.	پیوست شماره دو: کوتاه نوشته ها

چکیده:

مقدمه: اکوتوریسم، گونه‌ای از گردشگری است که در آن گردشگران برای دیدار از مناطق طبیعی نامسکون و دست‌نخورده جهان [سفر](#) می‌کنند و به تماشای پدیده‌های آن می‌پردازند. هدف از گردشگری طبیعی بیشتر آموزش و تربیت مسافران برای حمایت از اکوسیستم و منابع طبیعی، احترام به فرهنگ‌ها و عقاید مختلف و حقوق بشر و توسعه اقتصادی و سیاسی جوامع محلی می‌باشد. این مطالعه با هدف پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار شهرستان بن در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶ انجام شد.

روش کار: روش تحقیق با توجه به ماهیت آن توصیفی-تحلیلی و از نظر هدف کاربردی است. روش‌های گردآوری اطلاعات به دو صورت کتابخانه‌ای -اسنادی و میدانی بود. نخست با انجام مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی در متون مرتبط داخلی و خارجی درباره برنامه ریزی اکوتوریسم، ارزیابی توان گردشگری و اکوتوریسم و موارد مشابه، داده‌های مورد نظر گردآوری شد و منابع اکولوژیک، زیرساخت‌ها، جاذبه‌ها و تسهیلات شناسایی شد. سپس با استفاده از نرم افزار، Arc GIS نقشه نهایی واحدهای زیست محیطی تهیه شد. توان اکولوژیک ارزیابی شده و پهنه‌های مستعد اکوتوریسم تعیین گردید. پس از انجام پهنه بندی، با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) پهنه‌های مستعد اکوتوریسم، اولویت بندی شد.

یافته‌ها: همانطور که نتایج حاصل از تلفیق مدل AHP و نرم افزار Arc GIS جهت پتانسیل سنجی مناطق بهینه توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار شهرستان بن نشان داد که ۲۵۲۳۶/۲۹ هکتار معادل ۳۱/۱۸ درصد از مساحت شهرستان بن دارای پتانسیل زیاد و ۱۷۸۷۰/۹۸ هکتار معادل ۲۲ درصد از مساحت شهرستان بن دارای پتانسیل خیلی زیاد جهت توسعه اکوتوریسم با تاکید بر توسعه پایدار می‌باشد.

نتیجه گیری: علیرغم پتانسیل بالای شهرستان بن جهت توسعه اکوتوریسم می‌توان با توجه به بررسی‌های وضعیت موجود گفت که این شهرستان دارای کمبودهایی در زمینه زیرساخت‌های لازم از جمله مراکز اقامتی و مشکلاتی نظیر مدیریت ضعیف منابع آب، روند افزایشی فرسایش خاک، روش‌های نسبتاً نامناسب دفع زباله است که ممکن است استفاده از این پتانسیل‌ها را تحت الشعاع قرار دهد.

کلید واژه: اکوتوریسم، پتانسیل سنجی، توسعه پایدار، توریسم.

Abstract:

Ecotourism is a kind of tourism in which tourists travel to visit natural non-residential regions of the world and see the phenomenon. The purpose of natural tourism is training tourists to protect ecosystem and natural resources, respecting different cultures and believes of people and human rights and developing politics and economy of local societies. This research aims to evaluate optimal locations for ecotourism with emphasize on Sustainable Development in Ben in 1396-1397.

Methodology:

According to essence, research method is descriptive-analytic and aims to be practical. Information collecting methods were library- documentary and field inspection. First using library and documentary methods in internal and external resources about ecotourism, ecotourism and tourism capabilities, intended data were collected and ecologic resources, infrastructures, attractions and facilities were identified. Then using Arc GIS software, final map of environmental units was prepared and ecologic potentials and talented zone of ecotourism was determined. Then using hierarchical analysis method (AHP) talented zones of ecotourism was prioritized

Findings:

The results of combining AHP model and Arc GIS software for measuring potentials of optimum regions for developing tourism emphasizing on Ben County sustainable development showed that 25236/29 hectares equaling 31/18 percent of Ben County area has high potential and 17870/98 hectares equaling 22 percent has very high potential for developing ecotourism. Comparing results and existing condition shows insufficient infrastructures like residential centers, weak managing in resources and introducing tourism potentials are the most important deficiencies for developing ecotourism in this county.

Conclusion:

Despite high potential in Ben County for developing ecotourism, according to present condition, it can be said this county has losses in infrastructures such as accommodation centers and problems such as week management in water resources, rising rate of soil erosion, unsuitable methods of landfill which may influence on these potentials.

Keyword (three to six keywords): ecotourism, Potentiometric Analysis, Sustainable Development, tourism

۱. Lazzeretti L, Capone F. Identification and analysis of tourist local systems: an application to Italy (1996-2001) 2006. 25-42 p.
۲. Ashtari F. Assessment of the ecotourism potential of Izeh city: Isfahan University; 2013. Caspian J.
۳. Scott N, Burgess S, Monday A ,O'Brien P, Baggio R, Sellitto C, et al. Helping Tourism SMEs Plan and Implement Information and Communication Technology. Queensland: CRC for Sustainable Tourism Pty Ltd. 2010.
۴. vdM Ruschmann D. Ecological tourism in Brazil. Tourism Management. ۱۹۹۲;۱-۸-۱۲۵(۱)۳.
۵. Rezvani MR. Tourism Development, Sustainable Tourism Approach. 1, editor. Tehran: Tehran University 2008.
۶. Tsaor S-H, Lin Y-C, Lin J-H. Evaluating ecotourism sustainability from the integrated perspective of resource, community and tourism. Tourism management. 2006;27(4):640-53.
۷. Karimpanah A. Ecotourism study and its role in developing the Kurdistan region. 2004.
۸. Jacobs M, Lovenduski J, Stanyer J, Millstone E. Sustainable development: assumptions, contradictions, progress 1995.
۹. province SYoCMaB. Statistical Yearbook of Chahar Mahal and Bakhtiari province. 2016.
۱۰. Organization WT. Annual Report UNWTO. 2016.
۱۱. Travel and Tourism Economic Impact 2016 World. 2016.
۱۲. Managing sustainable tourism development. Escape tourism review . United nation: 2001.
۱۳. Ismaili P. Medical Geography. Isfahan: Academic Jihad Publication.; 2013.
۱۴. World Commission on Environment and Development. Our common future 87. Brandt land report; Geneva: WCED press; 1987.
۱۵. Kazemi M. Tourism Management .Tehran: samt Publication; 2007.
۱۶. Ziaee M. Tourism Geography. Tehran: Payame Noor University Press; ۲۰۰۹.
۱۷. Zahedi S. The foundations of tourism and sustainable ecotourism (based on the environment). Tehran: Allameh Tabataba'i University Press; 2006.
۱۸. Zangi Abadi A, Cheshmeh MD. Feasibility of Ecotourism Capabilities in Chaharmahal Bakhtiari Province. Journal of Environmental Studies. ۲۰۰۸;۵(۴۷).
۱۹. Sadr Mousavi MS, dakhili kohnemoii j. Evaluating the status of tourism facilities in East Azarbaijan Province from the viewpoint of tourists. Geographical research. 2007;5(61).
۲۰. Parsian A, Arabi SM. Tourism in Comprehensive Perspective. Tehran: Publication of the Office of Cultural Research; 1998.

۲۱. Altinay M, Hussain K. Sustainable tourism development: a case study of North Cyprus. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. ۲۰۰۵;۱۷(۳):۲۷۲-۸۰.
۲۲. Monshyzadeh R. *Tourism*. Tehran: Publication of the secretary; 1997.
۲۳. Zangi Abadi A. Understanding the tourism potential of Baghbahadoran district and planning its development. *Municipalities*. 2006;78.
۲۴. Ghazanfarpour H. Investigating the capabilities and potentials of Kerman province in the development of tourism. *Isfahan: University of Isfahan*; 2005.
۲۵. Zahedi S, Najafi G. Conceptual expansion of sustainable development. *journal of humanities*. 2006;10(4).
۲۶. sabri s, Fallah M. New Design of Tourism Structure in Village-Cities, Case Study of Farahzad Village. *Specialty Section of the Islamic Revolution Housing Foundation*. 2007 ;(120)3.
۲۷. Varesi h, Mokhtari Malek Abadi R. Geographical analysis on the tourism status of Isfahan. *Sepehr Journal*. 2006;9(60).
۲۸. Alwani SM, piroozbakht M. *Tourism Management Process*. Office of Cultural Research: Ghazal printing; 2006.
۲۹. Zarabi A. Leveling and Planning of Spatial Development of Ecotourism Power in Sistan and Baluchestan Province. *Geography and 21st Century Conference*; Tehran2006.
۳۰. taghvaie M, Ahmadi Shapour Abadi MA. Development of the Borkhar district of Isfahan through the development of rural tourism. *Journal of Jahad*. ۲۰۰۲(۲۵۳).
۳۱. Mahmoodinejad H, Pour Jafar MR, Ansari M. Study of the Status of Rural Planning in Rural Sustainable Development; Opportunities and Challenges. *Specialty Section of the Islamic Revolution Housing Foundation*. 2007;2(118).
۳۲. Horobin H, Long J. Sustainable tourism: the role of the small firm. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 1996;8(5):15-۹.
۳۳. Williams PW, Ponsford IF. Confronting tourism's environmental paradox: Transitioning for sustainable tourism. *Futures*. 2009;41(6):396-404.
۳۴. Zahedi S. Challenges for Sustainable Development in Ecotourism. *Modarres*. 2003;3(7)
۳۵. Ali zadeh K. The Impact of Tourists' Presence on Environmental Resources (Case: Torghabeh Section in Mashhad). *Geographic Research Quarterly*. ۲۰۰۳;۷(۴۴).
۳۶. Badri SA, Ruknodin Eftekhari A. Sustainability Evaluation: Concept and Method. *Geographic research*. 2003(2):9-34.
۳۷. Ziyari k. *Planning new cities*. tehran: Publication samt; 2003.
۳۸. Ziyari k. *Principles and methods of regional planning*. Yazd: Yazd University Press; 2004.
۳۹. Hossein Zadeh Delir K. *Regional planning*. tehran: Publication samt; 2005.
۴۰. Papolli Yazdi MH, Hossein RS. *Theories of the city and the surrounding area*. tehran: Publication samt; 2003.

۴۱. kargar b. Environmental ecology and growth of tourism industry (ecotourism and geotourism). Sepehr magazine. 2007;16(63).
۴۲. Nazari Pour H, gholami bimorgh y. Abilities, strategies and environmental impacts of the tourism industry. journal of Atlas 2007;5(4).
۴۳. Zahedi S. Challenges for Sustainable Development from Ecotourism, Moderator. journal of Modarres. 2003;7(3).
۴۴. Movahed A. Sustainable Tourism. Ahvaz: Shahid Chamran University Press; 2007.
۴۵. Mirsanjari M. The Importance of Geographic Information System (GIS) in Ecotourism (Nature Tourism). India and Iran Scientific Newsstand. ۲۰۰۶;۸(۱۷).
۴۶. Masoomi Eshkevari SH. Fundamentals of Regional Planning. Anzali: Sumo Sara Publications; 1997.
۴۷. Sharpley R. Tourism and sustainable development: Exploring the theoretical divide. Journal of Sustainable tourism. 2000;8(1):1-19.
۴۸. Weaver DB. Asymmetrical dialectics of sustainable tourism: Toward enlightened mass tourism. Journal of Travel Research. 2014;53(2):131-40.
۴۹. simin T .A review of the tourism industry. tehran: Tarbiat Moalem University; 2007.
۵۰. Ranjbaran B, Zahedi M. Tourism planning at national and regional level. Isfahan: university of Isfahan; 2000.
۵۱. Parsai I. The feasibility of areas susceptible to ecotourism in the Kohkiluyeh and Boyer Ahmed provinces using GIS. tehran: Tarbiat Modares University; 2005.
۵۲. Fuzemoslemiyan A. Ecotourism concept. Green Message. 2006;6(52).
۵۳. Majnonian H. Debates around parks, green spaces and promenades. Tehran: Organization of Parks and Urban Green Space; 1998.
۵۴. Erisian N. Identification and introduction of ecotourism attractions in the city of Semirom. Isfahan: University of Isfahan; 2003.
۵۵. Oladi Ghadikelaii j. Introduction to the nature of nature. mazandaran: Mazandaran University; 2006.
۵۶. Papolli Yazdi MH, Saghaei M. Tourism (nature and concepts). tehran: Ministry of Culture and Islamic Guidance publications; 2006.
۵۷. Rezvani AA. The role of ecotourism in protecting the environment. Journal of Environmental Science. 2001(31).
۵۸. Goodwin H. In pursuit of ecotourism. Biodiversity & Conservation. ۱۹۹۶;۵(۳):۲۷۷-۹۱.
۵۹. Nepal SK. Mountain ecotourism and sustainable development: ecology, economics, and ethics. Mountain Research and Development. 2002;22(2):104-۹.
۶۰. Higham J, Hinch T. Tourism, sport and seasons: the challenges and potential of overcoming seasonality in the sport and tourism sectors. Tourism Management. 2002;23(2):175-85.

۶۱. sadeghi A, editor Natural attractions of protected areas. Iran Travel and Development Seminar; 1993; Tehran.
۶۲. Karimi A. Ecotourism of Iran. Tehran: Organization of Tourism and Tourism, 2000.
۶۳. Zia Abadi M, Zare Mehrjerdi MR, Jalaei SAM, Mehrabbi Bashrabadi H. Sustainable Tourism Measurement Using Sustainable Combination Index and Math Modeling Model. Applied Economics Theories. 2016;3(2):77-100.
۶۴. Zendedel h. Tourist guide for the villages of Iran. tehran: Iranrandan Publications; 2007.
۶۵. Khaledi S. Applied Meteorology - Climate Use in Regional Planning. tehran: Gomes publishing; 1995.
۶۶. Ebrahimi A. The Impact of Tourism on Iran's Economic, Environmental, Cultural and Social Variables. The first tourism conference and the Islamic Republic of Iran Kish; kish1997.
۶۷. Goharin MI. Tourism marketing. Tehran: Publications Office of Cultural Research; 2001.
۶۸. Armaghan S. Toursim and its role in geography. Islamic Azad university of Islamshahr Branch2007.
۶۹. nazari A. Report on the state of ecotourism of Iran. Tehran: Department of Ecotourism Studies Organization of Iran Travel and Tourism, 1999.
۷۰. Sanei M. Ecotourism study of Golestan National Park with emphasis on recreation area. Tehran: Shahid Beheshti University; 1999.
۷۱. Sharifi M. Preliminary Planning for the Development of Tourism. Forest and Range. 1997;3(34).
۷۲. Jafari Panah H. Study and planning of tourist attractions in Abarkouh city. yazd: University of Yazd; 2001.
۷۳. Azizi A. Investigation of Regional Tourism Capacity for Tourism and Tourism Planning. Isfahan: University of Isfahan; 2002.
۷۴. Mobini M. A Study of the Natural Phenomena of the Attractive Tourism of Yazd Province. Yazd: University of Yazd; 2003.
۷۵. Fazeli M. Assessing the capabilities of tourism development in Rudsand and Gavkhouni Wetland and its management solutions with emphasis on ecotourism. Isfahan: University of Isfahan; 2006.
۷۶. Ehsani GH. Study of Attractions and Tourism Planning in Khor and Tabas Area. Isfahan: University of Isfahan; 2006.
۷۷. Shayan S, Parsai I. Feasibility of areas susceptible to ecotourism development in Kohgiluyeh and Boyerahmad province. Lecturer in Human Sciences. 2007;11(53):153-81.
۷۸. Hashemi N. The role of ecotourism in sustainable rural development. Village and Development Quarterly. 2010;13(3):173-88.
۷۹. Maghsoudi M, Shamsipour AA, Nourbakhsh SF, Yazdan Panah Asrami M. Analysis and evaluation of potential and strategies for ecotourism development in Maranjab region. Geographical studies of adry regions. 2011;2(7):25-41.

۸۰. Shojaei M, Torab Ahmadi M, Monzavi M. Assessing the potential of areas susceptible to natural ecosystem development: Qom province. *Geospatial Space Magazine*. 2013;3(9).
۸۱. Sepehr A, safarabadi a. Analysis of Indicators Effecting on the Development of Iranian Ecotourism in Desert Areas. *Human Geography Research*. 2014;45(4):137-54.
۸۲. Espahbodi N, Zafar Nabizadeh G. Analyzing the ecotourism criteria and indicators with the sustainable tourism development approach. Second Conference on Urban Development, Urban Management and Development; Shiraz: Kharazmi High School of Science and Technology; 2016.
۸۳. Aall C. Sustainable tourism in practice: Promoting or perverting the quest for a sustainable development? *Sustainability*. 2014;6(5):62-83.
۸۴. Mikulić J, Kožić I, Krešić D. Weighting indicators of tourism sustainability: A critical note. *Ecological Indicators*. 2015;48:312-4.
۸۵. Hill W, Byrne J, de Vasconcellos Pegas F. The ecotourism-extraction nexus and its implications for the long-term sustainability of protected areas: what is being sustained and who decides? *Journal of Political Ecology*. ۲۰۱۶;۲۳(۱):۳۰۸-۲۷.
۸۶. Taghdisi A, Soltani Z, Kiani S, The Role of Ecotourism in Job Opportunities and Income Growth (Case Study: Khansar County), *Geographical Researches Quarterly Journal*, 2013;۲۸(۴):۱۳۷-۱۵۲.
۸۷. Hassanzadeh Nafooti M, Fallah A, Timur M, Authors' Characteristics of Ecotourism, Economic Potentials and Values in Bam City Area, 1st National Conference on Environment, Energy and Biosafety, Tehran, Mehr Arvand Institute of Higher Education Live, 2014.
۸۸. Fattahpour Merrick D, An Analysis of the Status of Ecotourism in the Dynamic and Sustainable Development of the Western Regions of the Country, *geographical information (Sphere)*, 2014;۲۲(۱):۴۷-۶۰.
۸۹. Ahmadi M, Cheraghi M, Soltani M. Analysis of Factors Affecting Ecotourism Development in Rural Areas of Zanjan City: Sohrein Plain Villages. *Space Economics and Rural Development*. 2018; 6 (S1) .
۹۰. Maryam Ziaabadi, Mohammad Malakootian, Mohammad Reza Zare Mehrjerdi, Seied Abdolmajid Jalaei, Hosein Mehrabi Boshraadi, How to use composite indicator and linear programming model for determine sustainable tourism, *Journal of Envireonmental Health Science and Engineering*, 2017;15(9):1-11(Origin Farsi).
۹۱. [Esfandiari F](#), [Qarachurlu M](#), Evaluation and zoning of ecotourism capacity of Ahar city based on fuzzy multi-criteria analysis, *Geography and urban-regional planning*, 2017 (26).
۹۲. [Ziaei M](#), [Amin Bidokhti A](#), [Ghorbani F](#), Assess the capacity of the local community for sustainable tourism development, [Tourism Management Studies Year 8 Winter 2013 No. 24](#).

۹۳. [Zardan](#) M, [Mansour Bahmani](#) M, Village tourism and the principles of sustainable tourism development, National Conference Civil Engineering and Architecture Wite Focus on Sustainable Development, 2015.

kerman University of Medical Sciences

Faculty of Medicine

Title :

Potentiometric Analysis of Optimal Ecotourism Development with Emphasis on Sustainable
Development (Case Study : Ben County)

By :

Farzaneh Eskandari

Supervisor :

Mohammad Malakoutian

Advisors :

Mohsen Pour Khosravani

Year :

2017-2018